

Inrichting De Branden

Projectplan op basis van Artikel 5.4. Waterwet

Waterschap Hunze en Aa's
november 2021

provincie **D**renthe

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland

Inhoud

Inrichting De Branden	0
Samenvatting	2
Leeswijzer	4
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel De Branden	5
1.2 Doel van dit projectplan	6
1.3 Gecoördineerde planprocedure	6
1.4 Relatie met het peilbesluit en bestemmingsplan	6
1.5 Samenwerking en overleg	6
DEEL I: Waterhuishoudkundige maatregelen	8
2. Inleiding	8
2.1 Aanleiding	8
2.2 Doelstelling, randvoorwaarden en wensen	9
3. Gebiedsanalyse	10
3.1 Oppervlaktewatersysteem	11
3.1.1 Actueel peilbeheer	11
3.2 Doorkijk naar inrichtingsmogelijkheden	12
4. Definitieve maatregelen en ontwerp	14
4.1.1 Beekherstel en passeerbaarheid voor fauna	14
4.1.2 Mitigatiemaatregelen	14
4.1.3 Landschap	14
4.1.4 Realisatie beheertypen	14
4.1.5 Recreatie	15
5. Legger, beheer en onderhoud	15
5.1 Legger	15
5.2 Beheer en onderhoud	15
DEEL II: VERANTWOORDING	17
6. Verantwoording op basis van wet-, beleid- en regelgeving	17
6.1 Rijksbeleid	17
6.2 Provinciaal beleid	18
6.3 Regionaal beleid	19
6.4 Gemeentelijk beleid	19
6.5 Toetsing Waterwet	21
6.6 Toets beleid waterschap	21
DEEL III: RECHTSBESCHERMING	24
3. Rechtsbescherming (procedure)	24
DEEL IV: Plantekeningen en bijlagen	26

Samenvatting

De Hunze en het Zuidlaardermeer zijn aangewezen als Kaderrichtlijn Water (KRW) waterlichaam. De ecologische toestand van de Hunze en het Zuidlaardermeer voldoet nu nog niet aan de normen uit de KRW. Om de ecologische toestand van deze KRW waterlichamen te verbeteren zijn doelen en maatregelen geformuleerd. Maatregelen voor de Hunze zijn ondermeer beekherstel door hermeandering, vrije vismigratie en het creëren van overstromingsvlakten. Met deze maatregelen wordt ook ruimte voor waterberging gemaakt.

Het plangebied ligt in het gebied waar het Voorste Diep en het Achterste Diep samenkomen en verder stromen als Hunze. Het gebied ligt tussen Buinerveen, Gasselternijveen en Gasselte. Plangebied De Branden sluit aan op het al eerder ingerichte, direct ten noorden liggende gebied Oude Weer en Torenveen.

Het projectgebied De Branden heeft een oppervlakte van circa 250 hectare en ligt aan de westzijde tegen het Drouwenerzand aan en aan de oostzijde wordt het inrichtingsgebied begrensd door de lintbebouwing van het Drouwenerveen. Ten noorden wordt het gebied begrensd door de Hambroeksdijk en ten zuiden grotendeels door de Drouwenerstraat. Daarnaast zijn er nog twee wegen aanwezig in het gebied, namelijk de Brandsdijk ten westen van het Voorste Diep en de weg door de Moekmaatsdijk aan de oostkant van het gebied. Een opvallend landschapselement is een restant van de oude spoordijk Emmen-Veendam, die aan de noordwesthoek het projectgebied als een brede beboste kade doorsnijdt. Het gebied heeft een zeer open karakter en bestaat de laatste jaren (weer) voornamelijk uit graslandpercelen, afgewisseld met akkers.

Waterschap Hunze en Aa's is voornemens om in het kader van de water-, klimaat- en natuuropgaven voor het gebied tot een breed gedragen inrichtingsplan voor De Branden te komen in samenwerking met Stichting Het Drentse Landschap, Gemeente Borger Odoorn, Prolander en Provincie Drenthe (het projectteam). In onderstaande luchtfoto (Figuur 1-1) is het gebied De Branden weergegeven

In het project werken de provincie Drenthe, stichting Het Drentse Landschap, gemeente Borger Odoorn en waterschap Hunze en Aa's samen.

De projectpartijen hebben samen een inrichtingsplan uitgewerkt. In dit plan zijn doelen en functies voor natuur, beekherstel, verbetering van vismigratie en mogelijkheden voor natuurvriendelijke recreatie gecombineerd. In het plan zijn ook maatregelen uitgewerkt om de waterbeheersing voor bestaande functies en grondgebruik waar dat nodig is, in stand te houden. Het betreft in het gebied liggende landbouwkundig in gebruik zijnde percelen en woningen en tuinen aan de randen van het gebied. Ook is daarbij rekening gehouden met de in de omgeving liggende gebruiksfuncties.

Omdat het in dit plan gaat om een wijziging van waterstaatswerken in de zin van de Waterwet moet er een projectplan opgesteld worden en in de inspraak worden gebracht. Het projectplan De Branden is in één document geïntegreerd met het inrichtingsplan De Branden.

Omdat dit plan invloed heeft op de huidige streefpeilen in het plangebied stelt het waterschap een peilbesluit op om de nieuwe peilen vast te stellen. Door de maatregelen die in het plan zijn opgenomen zijn er geen negatieve effecten op het peilbeheer in de omgeving. Het peilbesluit wordt in een apart bestuursvoorstel voorgelegd.

Om het projectplan voor te bereiden is een ontwerp- en gebiedsproces doorlopen waarin is afgestemd met omwonenden in gebiedsbijeenkomsten en keukentafelgesprekken, met deskundigen en met bevoegde gezagen (provincie Drenthe en gemeente Borger Odoorn).

De uitvoering van het plan is voorzien in 2022.

Waterschap Hunze & Aa's is het bevoegd gezag met betrekking tot vaststellen van aanpassing van de inrichting van waterstaatkundige en waterhuishoudkundige werken. De vaststellingsprocedure vindt plaats conform afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht. Het Dagelijks Bestuur legt het ontwerp projectplan geurende zes weken ter inzage. Gedurende de ter inzage periode kunnen zienswijzen worden ingebracht.

Vaststelling van het projectplan, inclusief de doorgevoerde correcties, is verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van het waterschap. Na publicatie van het vastgestelde projectplan is het projectplan van kracht. Voor belanghebbenden die eerder een zienswijze op het plan hebben ingediend is er de mogelijkheid om bij de rechtbank in beroep te gaan tegen het besluit van het algemeen bestuur en vervolgens eventueel in hoger beroep bij de Raad van State.

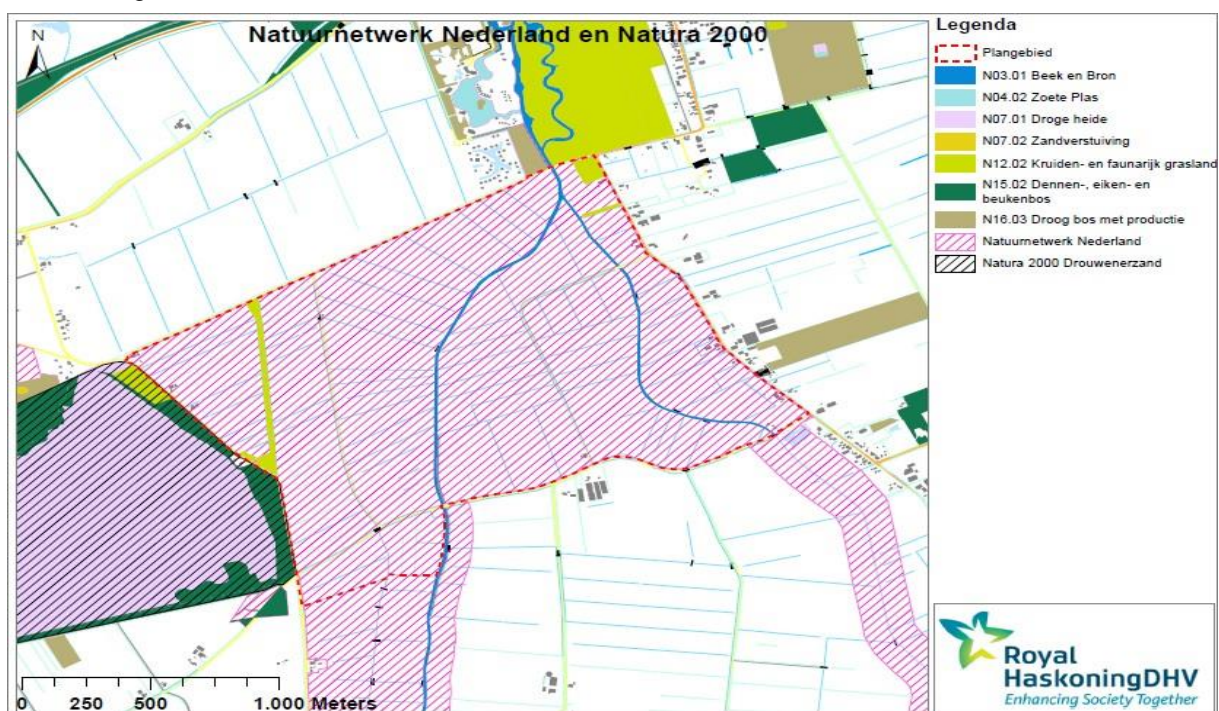
Leeswijzer

Dit projectplan bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd inclusief de bijbehorende kaarten en tekeningen. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel De Branden

Het Hunzedal is in de laatste decennia volop in ontwikkeling. Verschillende partijen werken samen aan diverse natuur- en beekherstelprojecten vanaf Westdorp en Valthe via Gasselternijveen tot aan de monding in het Zuidlaardermeer nabij de Groeve. De betrokken partijen zijn onder meer Waterschap Hunze en Aa's, de provincie Drenthe, gemeenten, en het Drentse Landschap. In de bovenlopen van de Hunze wordt gewerkt aan natuurherstel, zowel in het westelijk gelegen Voorste Diep, die zijn oorsprong vindt in de Hondsrug, als in het meer oostelijk en lager gelegen Achterste Diep. Het project De Branden vindt plaats op de plek waar het Achterste Diep een Voorste diep samenvloeien en verder noordwaarts stromen als Hunze. Het gebied ligt geheel binnen het aangegeven Natuurnetwerk Nederland en grenst aan de westzijde aan het Natura200gebied Drouwenerzand.

Het gezamenlijke doel is een aaneengesloten netwerk van natuurgebieden in te richten zodat meer uitwisseling van soorten kan plaatsvinden en zo een robuuster ecosysteem ontstaat met meer diversiteit. Barrières voor vismigratie dienen hiervoor weggenomen te worden en het gebied moet zo veel mogelijk worden vernat. Hiervoor kunnen verschillende maatregelen worden getroffen zoals het toepassen van vistrappen en vispassages, het vertragen van de waterafvoer door het (her)meanderen van de gekanaliseerde waterloop, het creëren van meer waterberging en het verhogen van het waterpeil. Oude meanders van de oorspronkelijke beekloop, de bestaande beek en (natuurlijke) laagtes kunnen hiervoor worden benut. Nadelige effecten op de omliggende landbouwpeilen mogen hierbij niet optreden.

In het Beheerprogramma 2016-2021 van het waterschap Hunze en Aa's is de realisatie van het gebied De Branden gepland.

1.2 Doel van dit projectplan

Om de inrichting van De Branden te kunnen realiseren is het ook nodig dat waterstaatswerken worden aangelegd of aangepast. Op basis van artikel 5.4 Waterwet moet waterschap Hunze en Aa's als waterbeheerder bij de aanleg of wijziging van waterstaatswerken, waaronder waterbergingsgebieden, een projectplan vaststellen. Het projectplan is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). Binnen dit projectplan vindt een afweging van belangen plaats en dient rechtszekerheid te worden geboden aan de stakeholders.

Dit projectplan dient een bijdrage te leveren aan de planprocedure zodat goed doordacht besluit kan worden genomen door Waterschap Hunze en Aa's betreffende aanleg en wijziging van waterstaatsbouwkundige werken zoals voorgenomen in de inrichtingsplantekeningen (zie bijlage 1).

1.3 Gecoördineerde planprocedure

Ten behoeve van het kunnen realiseren van het plan De Branden moeten de volgende procedures in overeenstemming met artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht (AWB) worden doorlopen:

- Wijzigingsbesluit omgevingsvergunning, waarin de nieuwe bestemming van de gronden binnen het plangebied worden geregeld. Het besluit hiervoor zal door de gemeente Borger-Odoorn worden genomen.
- Peilbesluit, waarin de nieuwe beoogde waterpeilen in het gebied worden geregeld. Het besluit hiervoor zal door Waterschap Hunze en Aa's worden genomen.
- Projectplan Waterwet, waarin de beoogde wijziging of aanleg van waterstaatskundige werken binnen het plangebied worden geregeld. Het besluit hiervoor zal door het Waterschap Hunze en Aa's worden genomen.

Voor deze procedures zal een gecoördineerde planprocedure worden doorlopen. Dit betekent dat de plannen onderling op elkaar worden afgestemd en gelijktijdig ter inzage worden gelegd.

Onderhavig document betreft het projectplan Waterwet welke samen met het peilbesluit voor De Branden door het Algemeen Bestuur van Waterschap Hunze en Aa's zal worden vastgesteld.

Het projectplan De Branden volgt samen met het peilbesluit De Branden de uitgebreide procedure conform afdeling 3.4 Awb. Voor een nadere beschrijving van de hierin te onderscheiden stappen wordt verwezen naar hoofdstuk 9.

1.4 Relatie met het peilbesluit en bestemmingsplan

Dit projectplan kan niet los worden gezien van het peilbesluit en het ruimtelijk plan van het projectgebied. Het ruimtelijk plan moet passen binnen het bestemmingsplan van de Gemeente Borger-Odoorn om zo de voorgenomen maatregelen mogelijk te maken. Het peilbesluit moet de voorgenomen waterpeilen van het inrichtingsplan en dit projectplan mogelijk maken. Deze drie plannen zijn daarom afgestemd en zullen zoveel als mogelijk gezamenlijk ter inzage worden voorgelegd.

1.5 Samenwerking en overleg

Het Project doorloopt een gezamenlijke planvoorbereiding. De uitgangspunten zijn in nauw overleg tussen Waterschap Hunze en Aa's, provincie Drenthe, Het Drentse Landschap, gemeente Borger-Odoorn en de adviserende partij RHDHV.

DEEL I: Waterhuishoudkundige maatregelen

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

In het kader van natuurontwikkeling in het Hunzedal is afgelopen 15 jaar de inrichting van verschillende nieuwe deelgebieden voorbereid. De basis hiervoor ligt in de Hunzevisie van 1995 en het provinciale water-, klimaat- en natuurbeleid (Beheerprogramma 2016-2021, Waterbeheer 21e eeuw, Kaderrichtlijn Water en Natuurnetwerk Nederland) dat mede hierop is gebaseerd. Eén van de gebieden die nog niet is ingericht is het gebied De Branden. De Branden is het gebied waarin de twee bovenlopen van de Hunze, het Achterste Diep en het Voorste Diep samenkomen en verder stromen onder naam Hunze. De Hunze stroomt naar het noorden en mondt via het Zuidlaardermeer uit als Drentse Diep in het Winschoterdiep, zie ook Figuur 2-2 (Waterschap Hunze en Aa's, 2016).

Het projectgebied De Branden heeft een oppervlakte van circa 250 hectare en ligt aan de westzijde tegen het Drouwenerzand aan en aan de oostzijde wordt het inrichtingsgebied begrensd door de lintbebouwing van het Drouwenerveen. Ten noorden wordt het gebied begrensd door de Hambroeksdijk en ten zuiden grotendeels door de Drouwenerstraat. Daarnaast zijn er nog twee wegen aanwezig in het gebied, namelijk de Brandsdijk ten westen van het Voorste Diep en de weg door de Moekmaatsdijk aan de oostkant van het gebied. Een opvallend landschapselement is een restant van de oude spoordijk Emmen-Veendam, die aan de noordwesthoek het projectgebied als een brede beboste kade doorsnijdt. Het gebied heeft een zeer open karakter en bestaat de laatste jaren (weer) voornamelijk uit graslandpercelen, afgewisseld met akkers.

Waterschap Hunze en Aa's is voornemens om in het kader van de water-, klimaat- en natuuropgaven voor het gebied tot een breed gedragen inrichtingsplan voor De Branden te komen in samenwerking met Stichting

Het Drentse Landschap, Gemeente Borger Odoorn, Prolander en Provincie Drenthe (het projectteam). In onderstaande luchtfoto is het onderzoeksgebied De Branden weergegeven.

2.2 Doelstelling, randvoorwaarden en wensen

Het hoofddoel is om tot een gedragen en definitief inrichtingsplan voor De Branden te komen waarin de water- klimaat- en natuurdoelstellingen zijn verwerkt, zonder dat dit conflicteert met andere functies (zoals wonen en landbouw). Vismigratieknelpunten moeten opgelost worden en paai- en opgroeigebied realiseren moeten worden gerealiseerd. Er worden hiervoor diverse werken uitgevoerd. Ondermeer worden vispassages aangelegd, nieuwe meandering van de Hunze gerealiseerd alsmede slenken en natte zones aangelegd. Hierbij hoort de verbetering van de waterkwaliteit en de vispasseerbaarheid op basis van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Tevens wordt de waterbeheersing van circa 500 ha landbouwgrond minder afhankelijk van het waterstandsverloop in de Hunze door waterbuffering en retentie. Het project valt onder het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3).

In deel I van het projectplan is het werk zelf, de uitvoering van de werkzaamheden en te treffen maatregelen ter voorkoming van eventuele nadelige gevolgen voor de omgeving beschreven. Tevens zijn de effecten op de omgeving inzichtelijk gemaakt.

Voorafgaand aan het project zijn door het projectteam, doelen, wensen en randvoorwaarden opgesteld voor de inrichting:

Randvoorwaarden

- (Hoog)waterveiligheid van de omgeving;
- Geen negatieve hydrologische effecten op de landbouw (buiten het plangebied);
- Behoud open landschap;
- Respect voor *aardkundige, cultuurhistorische en archeologische waarden*.

Doelen

- Realiseren van een gebied met waterlopen die voldoen aan de KRW-opgave
  - o Creëren van gevarieerde inrichting voor de ontwikkeling van de in de KRW aangegeven doelen van langzaam stromende beken. Hierbij gaat het om aanpassen van het beek profiel om deze te laten voldoen aan normen voor stroming, substraat en variatie.
  - o Concreet betekent dit 3,5 km nieuwe meandering van de beek en opheffen drie vismigratiebarrières;
- Klimaatadaptatie door waterretentie:
  - o Creëren van extra mogelijkheden door vertraagd afvoeren en vasthouden van water, voor de Hunze zelf en het boezemgebied van de Eemskanaal Dollardboezem;
  - o De omgeving beschermen tegen overstroming en te hoge waterstanden.
- Realiseren van een natuurgebied:
  - o Invulling geven aan Natuurnetwerk Nederland (NNN);
  - o Plaats geven aan natuurlijke (beek)processen);
  - o Nieuwe Natuur ontwikkelen in zones rondom de beek;
  - o Ontwikkeling gradiënt van de Hondsrug naar het Hunzedal, o.m. kwelinvloed benutten.

Wensen

- Bijdragen aan de verbetering van de waterkwaliteit van het Zuidlaardermeer;
- Conserveren van water in het voorjaar ten behoeve van droge perioden;

- Mogelijkheden van de natuurvriendelijke extensieve recreatie in het plan inpassen;
- Versterken van de landschappelijke kwaliteit en de cultuurhistorische identiteit van het gebied.

3. Gebiedsanalyse

Voor de beschrijving van het Landschapssysteem verwijzen we naar de bijlage. Hierin is een uitgebreide opgenomen waarin ondermeer de ontstaansgeschiedenis, geomorfologie en bodem, de landschappelijke ontwikkeling en kernkwaliteiten zoals aardkundige waarden, archeologie en historische landschappelijke kenmerken, ontwikkeling en gebruik uitgebreid zijn beschreven.

Met name de periode van de 18e eeuw tot nu is interessant vanwege de grote veranderingen die hebben plaatsgevonden in het landschap.

Figuur. De Branden in 1850, 1908, 1950 en 1970 (Kadaster, 2019).

Op de historische kaart uit 1850 wordt het Hunzedal ter hoogte van het Drouwenerzand vrijwel geheel als grasland aangegeven. De dichtheid aan sloten is het hoogst nabij de Hondsrug, dit heeft alles te maken met het kwelwater afkomstig van de Hondsrug. In De Branden staan de sloten haaks op de Hondsrug, terwijl de

sloten in de Stokdillen, aan de noordkant van het plangebied en oostkant Gasselte, evenwijdig aan de Hondsrug lopen. Overigens, ook de 'broek'namen in deze omgeving (o.a. Hambroeken) gaan terug op de vroegere aanwezigheid van broekbossen, maar die liggen veelal dichter langs de beek.

In De Branden monden de sloten rechtstreeks uit in het Voorste Diep. Dit water is veelal afkomstig van het hoger gelegen Drouwenezand. Rond de dekzandruggen is er sprake van een afwijkend slotenpatroon. Dit heeft alles te maken met de hogere ligging van deze ruggen. Hier zijn minder sloten nodig om overtollig water af te voeren.

Ter hoogte van het Drouwenezand steken twee dijken het Hunzedal in, noordelijk de Drouwer Dijk (Hambroeksdijk) en zuidelijk de weg van Drouwen via Bronneger naar Drouwenerveen (Drouwenerstraat). Tussen beide dijken loopt een voetpad die het Voorste en Achterste Diep door middel van een 'vonder' (voetbrug) kruisen. Kijkend naar de kaart van 1850 is het Hunzedal vrijwel boomloos. Alleen op de beide dekzandruggen en langs de oostrand van het Hunzedal zijn houtsingels aanwezig. Bewoning is geheel afwezig.

1908 - In grote lijnen is het landschapsbeeld in 1908 vrijwel gelijk met het beeld van 1850. Het aantal akkers op de dekzandruggen is toegenomen. Tussen het Voorste Diep en Achterste Diep) liggen inmiddels een aantal huizen. Aan de loop van het Voorste en Achterste Diep is ten opzichte van 1850 niets veranderd. In het Hunzedal is vooral sprake van weides (hooilanden) terwijl in de veenkoloniën oostelijk van het plangebied vooral sprake is van akkers.

1950 – heden: Het grote verschil tussen het landschapsbeeld van 1908 en 1950 is het rechte trekken van het Voorste en Achterste Diep. Ook lijkt de landbouwfunctie deels gewijzigd te zijn. Een groot deel van het beekdal (voornamelijk het gedeelte tussen het Voorste en Achterste Diep) is nu ook als akker in gebruik. Verder is De Branden nog altijd open en onbewoond. Sindsdien is de verkaveling grootschaliger geworden. In de jaren '60 van de vorige eeuw sprake van grootschalige ruilverkaveling in het gebied. Verder zijn het Voorste en Achterste Diep nog verder verbreed, verdiept en verder rechtgetrokken. Het gehele gebied is sindsdien vooral landbouwtechnisch ingericht. Na een periode met overwegend akkerbouw, bestaat het gebied sinds begin 2010 weer overwegend uit weilanden. Ook zijn er in die periode belangrijke aardgastransportleiding door het gebied aangelegd.

Resumerend zijn dit de belangrijkste veranderingen geweest:

- Verandering van de verkaveling/ percelering in het landschap, door drainage en verbeterd peilbeheer is de hoeveelheid sloten sterk afgenomen
- Rechttrekken van het Voorste en Achterste Diep
- Verdwijnen van aanwezige houtwallen
- Verdwijnen van aanwezige veengaten
- Aanleg aardgastransportleidingen

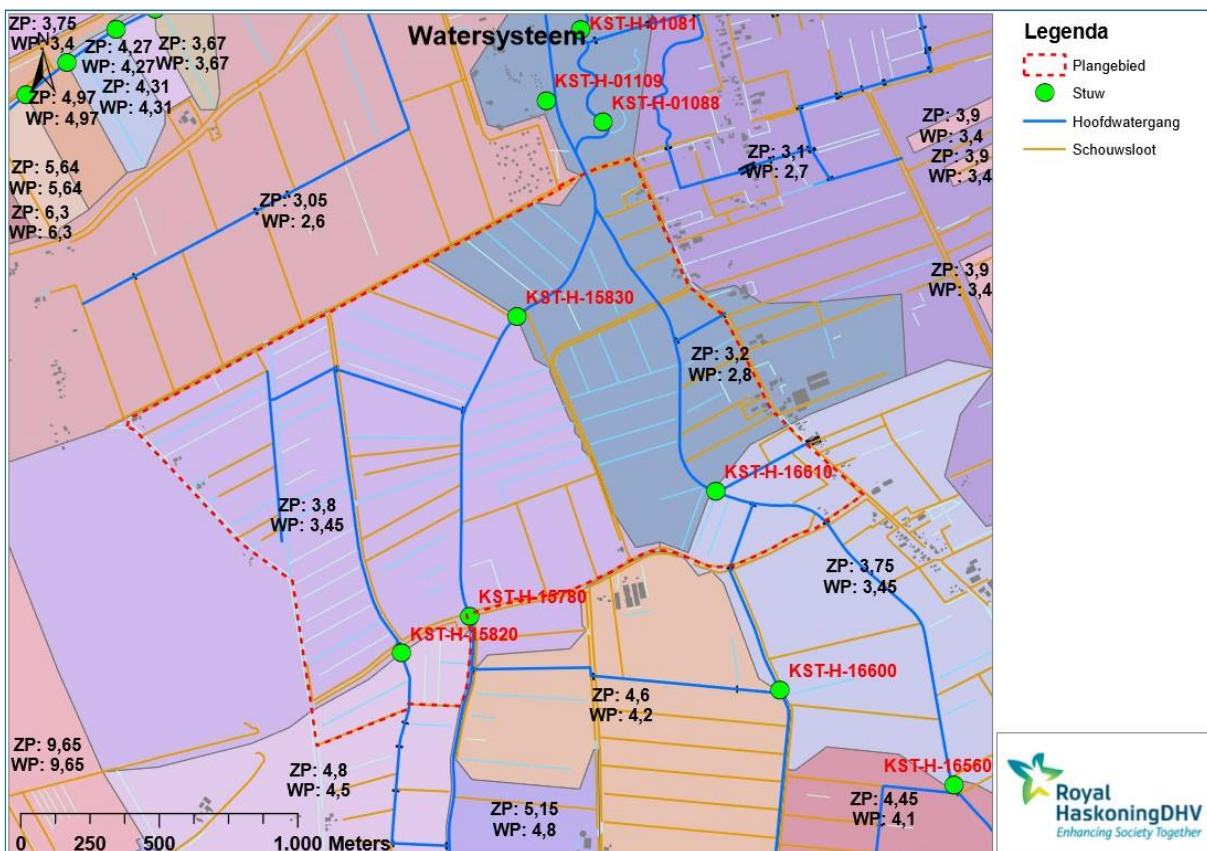
3.1 Oppervlaktewatersysteem

3.1.1 Actueel peilbeheer

In de peilenkaart van het plangebied is te zien dat er in totaal vier verschillende peilvakken in het gebied liggen. In het plangebied liggen 3 stuwen. Het peil in het in het benedenstroomse deel van het Achterste Diep en het Voorste Diep wordt bepaald door een stuw die 2,5 km stroomafwaarts van het plangebied ligt. Het peil bij die stuw is 3,20 m NAP (zomerpeil) en 2,80 m NAP (winterpeil). Tussen deze stuw en de grens met het plangebied liggen een aantal vispassages die voor opstuwung zorgen, hierdoor zal het peil in het

plangebied hoger zijn dan het peil bij de stuw. In het Achterste Diep ligt de stuw H-16610 die zorgt voor een peil van 3,75 m NAP (zomerpeil) en 3,45 m NAP (winterpeil) in het zuidoostelijke deel van het plangebied.

In het Voorste Diep liggen twee stuwen, namelijk H-15830 en H-15780. De stuw H-15830 zorgt voor een peil van 3,80 m NAP (zomerpeil) en 3,45 m NAP (winterpeil)
 Stuw H-15780 vormt de zuidelijke grens van het plangebied. In het zuidwesten van het plangebied ligt nog een stuw in een hoofdwaterloop die afwatert op het Voorste Diep. Deze stuw (H15820) zorgt voor een peil van 4,8 m NAP (zomerpeil) en 4,5 m NAP (winterpeil) in de zuidwestelijke punt van het plangebied.
 Alle stuwen zorgen voor een verval van circa 1 meter in de zomer. In de winter varieert het verval tussen circa 1 meter en 25 cm. In het Peilbesluit is dit uitgebreid beschreven.

Actueel peilbeheer

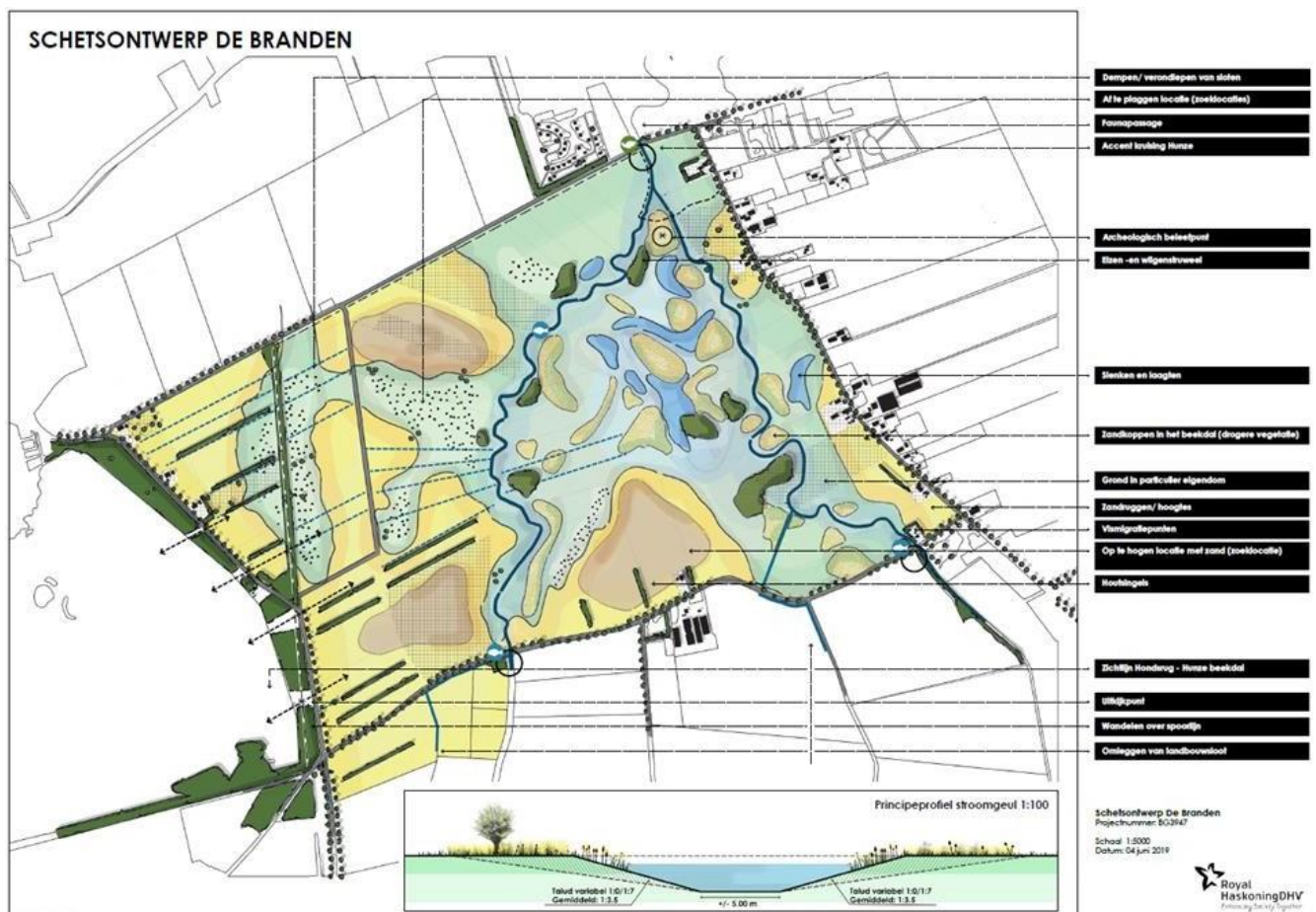
3.2 Doorkijk naar inrichtingsmogelijkheden

Op basis van de uitgangspunten, eisen en wensen en de gebiedsanalyse en onderzoeken is een aantal inrichtingsmogelijkheden bepaald. Deze inrichtingsmogelijkheden hebben betrekking op landschap/cultuurhistorie, natuur, voorkomen negatieve effecten omgeving, hydrologie (waterbeheer en waterberging) en beheer en onderhoud. Op basis van deze opgaven zijn een aantal inrichtingsmogelijkheden bepaald:

- Een aantal houtwalstructuren worden teruggebracht dwars op de beek in het westen van het plangebied.
- Daar waar het Voorste en Achterste Diep bij elkaar komen wordt een archeologische beleefpunt gemaakt omdat hier een nederzetting is geweest;

- Sloten worden gedempt/verondiept om water langer vast te houden en kwel tot aan het maaiveld te bevorderen;
- Er worden locaties geplagd/afgegraven om de voedselrijke bouwvoor af te voeren en kwelwater dicht bij het maaiveld te krijgen. Daarnaast kan hierdoor meer water worden vastgehouden;
- De vismigratiekelpunten (stuwen) worden vispasseerbaar gemaakt. Daarnaast wordt een faunapassage gerealiseerd onder de Hambroeksdijk;
- Realiseren van enkele elzen- en wilgenstruwelen (spontaan of aanplanten);
- De donken worden opgehoogd met (schraal) zand om deze extra te benadrukken in het landschap en voor ontwikkeling van soortenrijke vegetatie;
- Er worden zichtlijnen gerealiseerd tussen het Drouwenerzand en het beekdal voor extra beleving met een uitkijktoren;
- Over de oude spoorlijn wordt een wandelroute gerealiseerd;
- Enkele sloten worden omgelegd om de drooglegging die nodig is voor bebouwing en landbouw te garanderen;
- Het Voorste en Achterste diep worden hermeanderd.

Op basis van deze maatregelen is een schetsontwerp gemaakt.

Dit schetsontwerp is als praatplaat gepresenteerd aan de belanghebbenden en belangstellenden. Er zijn door de bezoekers diverse tips en suggesties gedaan tot verbetering en aanpassing van deze eerste schets.

4. Definitieve maatregelen en ontwerp

Zoals aangegeven is op basis van de doelstelling, randvoorwaarden en wensen zoals geformuleerd in hoofdstuk 2.1 is een aantal inrichtingsmogelijkheden bepaald. Deze inrichtingsmogelijkheden hebben betrekking op landschap/cultuurhistorie, natuur, voorkomen negatieve effecten omgeving, hydrologie (waterbeheer en waterberging) en beheer en onderhoud. Dit schetsontwerp werd als praatplaat gepresenteerd aan de belanghebbenden en belangstellenden. Van de bezoekers van de informatiebijeenkomst en uit de verschillende keukentafelgesprekken zijn diverse tips en suggesties gekomen tot verbetering en aanpassing van dit eerste schetsmatige beeld. Met behulp hiervan is op basis van de resultaten van de (conditionerende) onderzoeken en de modelstudie is een definitief ontwerp opgesteld (bijlage 1), met inachtneming van de doelstelling, randvoorwaarden en wensen. In Bijlage 1 is de ontwerptekening met ingrepen beschreven en er zijn tekeningen met de profielen van de waterhuishoudkundige voorzieningen.

Onderstaand zijn de inrichtingsmaatregelen beschreven.

4.1.1 Beekherstel en passeerbaarheid voor fauna

- De bestaande beken Voorste- en Achterste Diep worden gedempt.
- Het Voorste en Achterste Diep worden hermeanderd, in totaal gaat het om ca. 3,5 kilometer meandering. Hierdoor krijgen de beken weer natuurlijke processen die bij een laaglandbeek passen. Er zijn rustige stromende en stilstaande plekken aanwezig met plaatselijk stroomversnellingen. Op de stilstaande ondiepe plekken zijn kansen voor paaiplaatsen van vissen. De buitenbochten hebben steile oevers en de binnenbochten hebben flauwe oevers.
- Het Voorste Diep krijgt een natuurvriendelijke oever van circa 1:4, het Achterste Diep van 1:3,5.
- In het Achterste Diep wordt een vispassage gerealiseerd.
- Bij de Hambroeksdijk wordt een faunapassage gerealiseerd.

4.1.2 Mitigatiemaatregelen

- De grenssloot aan de noordzijde van De Branden wordt verdiept met 20 tot 30 centimeter om uitstralingseffecten richting landbouwgebieden ten noorden van het plangebied tegen te gaan.
- Er worden twee sloten ten noorden van De Branden verdiept met 20 centimeter.
- De landbouwkundig in gebruik zijnde gronden houden gelijke gebruiksmogelijkheden. Daartoe zijn zogenaamde kleinschalige aanpassingen in de waterafvoer gedaan door aanpassing van sloten, aanleg van verbindende duikers en handhaving van het peilbeheer. Dit peilbeheer is in het peilbesluit vastgelegd. Bestaande sloten en greppels ter plaatse van percelen in De Branden

4.1.3 Landschap

- Er worden zichtlijnen gerealiseerd vanuit het Drouwenerzand richting het beekdal door de bosstrook tussen het Drouwenerzand en de Gasselterstraat plaatselijk te dunnen. De exacte locatie is vooralsnog niet bekend.
- Er worden enkele houtsingels gerealiseerd haaks op het beekdal.
- De Moekmaatsdijk wordt opgeruimd.

4.1.4 Realisatie beheertypen

- Tussen de Gasselterstraat en de Brandsdijk wordt de kwelzone ontgraven tot op de zandlaag waar dit mogelijk is ten behoeve van de ontwikkeling van nat schraalland. De maximale ontgravingsdiepte is 40 cm.

- Tussen het Voorste- en Achterste Diep wordt een slenk/laagte gegraven ten behoeve van de realisatie van de ontwikkeling van een dynamisch moeras.
- De hoger gelegen delen (donken) worden opgehoogd met zand voor de ontwikkeling van droog schraalland.
- Vrijwel alle sloten worden gedempt om het gebied te vernatten. In de delen waar niet wordt afgegraven of opgehoogd kunnen zich ontwikkelen tot vochtig hooiland of kruiden- en faunarijkgasland, afhankelijk van de voedselrijkdom van de bodem ter plaatse.

4.1.5 Recreatie

- Daar waar het Voorste- en Achterste Diep bij elkaar komen wordt een archeologisch beleefpunt gerealiseerd. Hiervoor moet nog een definitieve uitwerking worden gemaakt.
- Er wordt een wandelroute gerealiseerd die deels over de oude spoorlijn loopt. Dit wordt een gemaaid pad. Ter plaatse van het Voorste Diep komt een voetgangersbrug.
- Langs de Drouwenerstraat wordt een ruitpad gerealiseerd.
- Langs de Gasselterstraat wordt een beton fietspad gerealiseerd met een breedte van 2 meter met een doorsteek naar de Brandsdijk.
- Aan de rand van het Drouwenerzand wordt een uitkijkpunt gerealiseerd. Dit uitkijkpunt moet nog worden uitgewerkt.

5. Legger, beheer en onderhoud

5.1 Legger

In de legger¹ is de ligging en dimensionering van de waterhuishoudkundige infrastructuur vastgelegd. Wijzigingen aan de ligging en/of dimensionering van waterhuishoudkundige infrastructuur moet derhalve worden doorgevoerd in de legger. Dit geldt ook voor de aanpassingen aan het Voorste diep, Achterste diep, Hunze en aan om en inliggende waterlopen als gevolg van de uitvoering van dit projectplan. In het projectplan zijn de wijzigingen in ligging en dimensionering uitgewerkt op tekening die zijn weergegeven in Bijlage 1.

Tijdens de uitvoering blijken in praktijk echter geregeld kleine wijzigingen nodig te zijn. Deze kleine aanpassingen zullen geen fundamentele wijzigingen betreffen en zijn alleen toegestaan voor zover zij passen binnen de kaders van het projectplan. De uiteindelijke maatvoering, zoals daadwerkelijk uitgevoerd, zal, op basis van revisietekeningen, in de legger worden verwerkt.

5.2 Beheer en onderhoud

In principe blijven de bestaande afspraken met betrekking tot beheer en onderhoud van kracht:

- Waterschap Hunze en Aa's blijft verantwoordelijke voor de hoofdwatergangen,
- de schouwsloten en overige sloten zijn de verantwoordelijkheid van de grondeigenaar.

Voor de wijze van uitvoering van het beheer en onderhoud zijn het daarvoor vigerende beleid van de eigen organisatie van het waterschap in principe leidend.

---

¹ Een **legger** is een openbaar register, waarin overeenkomstig artikel 5.1 van de Waterwet en artikel 78 lid 2 van de Waterschapswet gegevens van waterstaatswerken zijn opgenomen, zoals de locatie, vorm en afmetingen, de onderhoudsverplichtingen en de onderhoudsplichtigen.

Het kan zijn dat over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden voor beheer en onderhoud in de toekomst nadere afspraken worden gemaakt, bijvoorbeeld omdat het efficiënter is bepaalde werkzaamheden te combineren. Maar vooralsnog is dat niet aan de orde.

DEEL II: VERANTWOORDING

6. Verantwoording op basis van wet-, beleid- en regelgeving

Het beleid ten aanzien van de ruimtelijke ordening, het waterbeheer en andere aangrenzende beleidsvelden wordt op verschillende niveaus vormgegeven. Voor een integrale invulling en afweging van te wijzigen en nieuw aan te leggen waterstaatkundige werken dient expliciet rekening te worden gehouden met het vigerende beleid op deze terreinen. In dit hoofdstuk is het beleid met betrekking tot de ruimtelijke ordening, waterbeheer en het milieubeheer samengevat, voor zover dit beleid betrekking heeft op en relevant is voor nieuw aan te leggen of te wijzigen waterstaatkundige werken voor de beoogde inrichting van het projectgebied de Branden.

6.1 Rijksbeleid

Structuurvisie infrastructuur en ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Bij deze aanpak hanteert het Rijk een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve Rijksbetrokkenheid. De structuurvisie is op 13 maart 2012 vastgesteld en heeft de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit vervangen.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR de volgende drie Rijksdoelen geformuleerd:

- de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
- de bereikbaarheid verbeteren;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

'Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling' is als nationaal belang geformuleerd. Het beheer van het watersysteem is gericht op het meebewegen met natuurlijke processen waar het kan en het bieden van weerstand waar het moet. De primaire pijler bij de bescherming tegen overstromingen is preventie. Een preventieve maatregel is het inrichten van gebieden als waterbergingsgebied.

'Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten' is tevens als nationaal belang geformuleerd. Het Rijk is verantwoordelijk voor het cultureel en natuurlijk UNESCO-werelderfgoed (inclusief de voorlopige lijst), kenmerkende stads- en dorpsgezichten, rijksmonumenten en cultuurhistorische waarden in of op de zeebodem.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

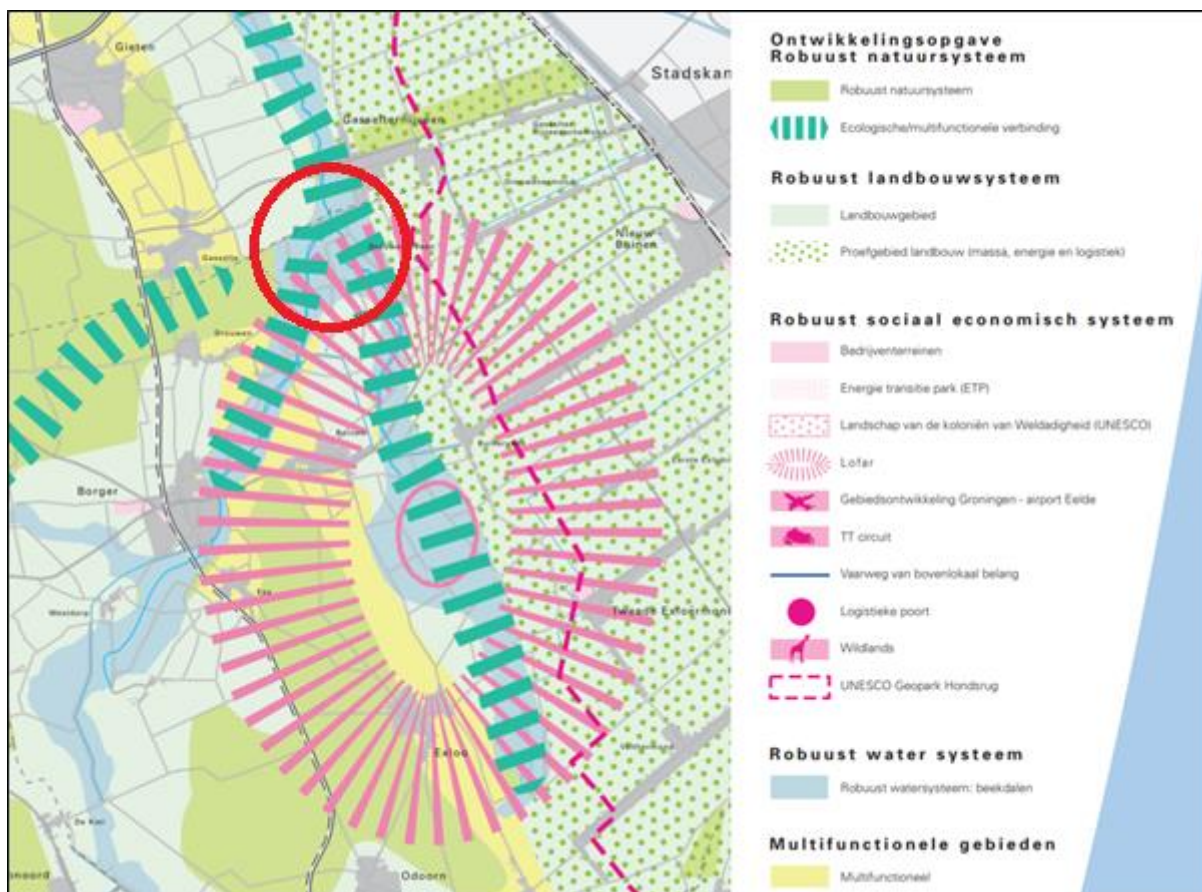
De nationale belangen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte zijn juridisch geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Dit besluit is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en zorgt voor sturing en helderheid van deze belangen vooraf. Met het Barro geeft het Rijk aan dat ingezet wordt op zuinig ruimtegebruik, bescherming van kwetsbare gebieden en bescherming van het land tegen overstroming en wateroverlast. Gezien de ligging van het plangebied en de aard van het plan vormt het Barro geen directe relevantie voor dit bestemmingsplan.

6.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie en Provinciale Omgevingsverordening Drenthe

Provinciale staten van Drenthe hebben op 2 juni 2010 de Omgevingsvisie Drenthe vastgesteld. De Omgevingsvisie is hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de provincie Drenthe voor de periode tot 2020. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein. De provinciale omgevingsverordening geeft de regels. Op 3 oktober 2018 is de omgevingsvisie voorzien van een tweede actualisatie. Inhoudelijk voorziet deze actualisatie in een beperkte inhoudelijk bijstelling van de teksten en kaarten.

In de Omgevingsvisie is een Visiekaart 2030 opgenomen, waarop het provinciale ruimtelijke beleid is weergegeven. Het plangebied De Branden heeft vrijwel geheel de functie landbouwgebied en is tevens aangewezen als beekdal. De beekdalen vormen, met de kanalen en de grondwaterlichamen, de kern van het Drentse watersysteem. De beekdalen zijn van grote waarde voor de natuur en bepalen in belangrijke mate de landschappelijke kwaliteit van Drenthe. Het provinciaal beleid voor het plangebied is gericht op het combineren van de natuur- en wateropgave. In onderstaande figuur is de Visiekaart 2030 ter plaatse van het plangebied weergegeven.

Figuur: Uitsnede visiekaart 2030, Provincie Drenthe 2018

Hunzebeekdal

De Provincie Drenthe geeft prioriteit aan de (her)inrichting van beekdalen, waaronder ook het Hunzebeekdal. Uit diverse studies blijkt dat de klimaatverandering in ons land gaat leiden tot een grotere hoeveelheid neerslag, vooral in de winterperiode. Dit regenwater moet zo veel mogelijk worden vastgehouden in de bovenstroomse gebieden. Dit voorkomt wateroverlast in de lager gelegen gebieden. Het bovenstrooms vasthouden van water heeft nog meer voordelen. Het vermindert de verdroging, verbetert de waterkwaliteit

en leidt tot een grotere grondwater voorraad. Bij het herstellen van beekdalen is er nadrukkelijk aandacht voor het verruimen van mogelijkheden voor wateropvang en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de Wet ruimtelijke ordening heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit alle bestaande natuurgebieden, waaronder de Nationale Parken, de gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, de landbouwgebieden die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer, grote wateren en alle Natura 2000-gebieden. De bevoegdheid voor de EHS berust bij de betreffende provincies of de Minister. Het plangebied bevindt zich binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland.

6.3 Regionaal beleid

Hunzevisie 2030

In 2014 presenteren Het Drentse Landschap en Het Groninger Landschap, samen met de Natuur en Milieufederaties Drenthe en Groningen en het Wereldnatuurfonds, een nieuwe Hunzevisie 2030. De Hunzevisie 2030 bouwt voort op de eerste Hunzevisie uit 1995. Voor de komende jaren staan de volgende vier uitdagingen centraal:

- Hunzegebied: natuurgebied van bron tot Waddenzee;
- driesterrenkwaliteit Hunzedal zorgt voor nieuwe economie;
- CO2-vastlegging en duurzame energie als nieuwe gebiedsmotoren;
- een robuust, klimaatbestendig watersysteem.

Het Hunzegebied is nog niet af. Tussen bron en monding ontbreken nog cruciale schakels. Een van deze schakels is het gebied De Branden. De komende jaren willen partijen invulling geven aan deze schakels.

Landschapsvisie Hunzedal

In de Landschapsvisie Hunzedal uit 2020 is dit beeld voor de verdere toekomst door de verschillende gebiedspartijen verder uitgewerkt om als inspiratie te dienen en praktische en prikkelende aanknopingspunten te bieden voor verdere ontwikkelingen en concrete inrichtingsplannen in het Hunzegebied

Conclusie

Dit plan geeft verdere invulling aan de realisatie van de Hunzevisie en Landschapsvisie Hunzedal.

6.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Borger-Odoorn, november 2010

In de structuurvisie Borger-Odoorn heeft de gemeente haar ambities opgeschreven voor de komende 10 tot 20 jaar. Borger-Odoorn wil in de komende jaren tot 2030 de authentieke landschappelijke kernkwaliteiten blijven accentueren. Daarbij moet de recreatieve en toeristische waarde van de zandgronden een uitvalsbasis worden voor beleving van de omgeving. Het Hunzedal krijgt daarin een nadrukkelijke taak toebedeeld. De oorspronkelijke structuur van de beken moet hersteld worden en er wordt ingezet op waterrijke natuurontwikkeling. Dat is de buitenkant. De gemeente herbergt echter gelijktijdig een dynamische en veelzijdige economische 'binnenkant' van grote en kleine bedrijven.

Samengevat zijn de ruimtelijke ambities voor de toekomst:

- Borger-Odoorn moet bekend staan om aantrekkelijke, gevarieerde en bijzondere woonmilieus
- Voorkomen verrommeling randen esdorpen en structuur veenkoloniale linten door goede landschappelijke afronding
- Nieuwe bebouwing binnen bestaande structuren met uitzondering van reeds geplande uitleglocaties
- Goede verbindingen met Emmen, Stadskanaal en Assen vanwege aanwezigheid voorzieningen
- Concentratie lokale voorzieningen binnen de hoofdkernen
- Goede verbindingen tussen hoofdkernen en verzorgingsgebieden
- Ruimte voor ontwikkeling landbouw Borger-Odoorn als economische pijler platteland
- Verbreding van de landbouw met natuur- en landschapsbeheer op het zand
- Balans natuur en landbouw met het oog op recreatieve waarde platteland
- Goede verbindingen tussen bezienswaardigheden en kwalitatief hoogwaardige recreatieve voorzieningen
- Ontwikkeling Geopark op de Hondsrug
- Natuur beheren en ontwikkelen met het oog op recreatieve waarde
- Natuurontwikkeling en waterberging in Hunzedal
- Voorkomen wateroverlast door voldoende waterberging
- Wateraanvoer voor de landbouw

Figuur: Visie gemeente Borger-Odoorn uit de structuurvisie, Grontmij 2010

Uit de visiekaart wordt duidelijk dat er wordt ingezet op waterrijke natuurontwikkeling die de oorspronkelijke structuur van het beekdal versterkt. De natuurontwikkeling respecteert het bestaande agrarisch gebruik en is een stimulans voor natuurvriendelijke recreatie.

Het Hunzedal is gecombineerd met de natuurontwikkelingsopgave geschikt voor recreatie. Kleinschalige voorzieningen om recreatie te faciliteren kunnen binnen de structuur van het randveenontginningslint worden ingepast. De hermeandering van het Achterste Diep gaat hand in hand met het inrichten van nieuw natuurgebied. Binnen het natuurgebied wordt ruimte geboden aan het vasthouden en vertraagd afvoeren van water. Hiermee wordt ingespeeld op de extreme weersomstandigheden als gevolg van de verwachte klimaatveranderingen.

6.5 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Met de wijziging en aanleg van de waterstaatswerken zoals voorgesteld in dit projectplan wordt het risico op overstromingen en wateroverlast elders in het systeem beperkt en wordt de (ecologische) waterkwaliteit van de Hunze verbeterd. Door een integrale aanpak en overleg met partijen wordt uitdrukkelijk getracht ook tegemoet te komen aan andere maatschappelijke belangen. Gezien de bijdragen aan waterkwaliteit en veiligheid.

6.6 Toets beleid waterschap

In het huidige beheerplan zijn voor het watersysteem Hunze doelen en subdoelen vastgesteld. Het gaat in relatie tot De Branden voornamelijk om:

- Opstellen van peilbesluiten in rest van het beheergebied;
- Uitvoering van de afgesproken KRW maatregelen (beekherstel en overstromingsvlakten);
- Kleinschalige waterberging
- Oplossen van vismigratieknelpunten
- Herstel natuurlijke inrichting van beken, waaronder de Hunze.

De Hunze als watersysteem, met daarin de bovenlopen het Achterste diep, het Voorste diep en De Beek, is aangewezen als KRW-waterlichaam. Door herstel en inrichting van het watersysteem zullen de vastgestelde maatregelen vanuit de KRW en WB21 worden uitgevoerd en zal dit plan een bijdrage leveren aan de verbetering van het waterlichaam Zuidlaardermeer.

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water is Europese regelgeving die beoogt de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater te verbeteren. In beginsel moet in 2015 een goede chemische en ecologische toestand of een goed ecologisch potentieel zijn bereikt. Het waterschap heeft dit beleid verder uitgewerkt voor haar beheersgebied, onder andere in zogenaamde factsheets voor verschillende 'oppervlaktewaterlichamen' opgesteld, waaronder het beekstelsel van de Hunze. Deze factsheets zijn opgenomen in de nota Schoon en gezond water in Noord-Nederland van de provincies Groningen en Drenthe. Hierin is onder andere opgenomen dat in het watersysteem van de Hunze. Met dit plan wordt weer een deel van deze doelstelling gerealiseerd.

Boezemoppervlakte

Het beleid van het waterschap is er op gericht het bufferend vermogen van de Eemskanaal-Dollard boezem zo robuust mogelijk te houden. Met de aanleg van De Branden wordt het bovenstroomse waterbergingsoppervlak vergroot en wordt het boezemsysteem minder zwaar belast. Uitvoering van dit plan draagt daarmee bij aan het robuuster maken van het watersysteem.

DEEL III: RECHTSBESCHERMING

3. Rechtsbescherming (procedure)

Het projectplan De Branden volgt samen met het peilbesluit De Branden de uitgebreide procedure conform afdeling 3.4 Awb. Deze procedure kent de volgende stappen:

Zienswijze

Nadat het Dagelijks Bestuur van het Waterschap het projectplan in ontwerp heeft vastgesteld, wordt het gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende de terinzagelegging heeft elke belanghebbende de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Als zienswijzen zijn ingediend stelt het Dagelijks Bestuur een reactienota vast waarin het voorstelt welke gevolgen aan de zienswijzen te verbinden. Het Dagelijks Bestuur legt vervolgens het (eventueel aangepaste) projectplan, indien van toepassing samen met de reactienota, ter besluitvorming voor aan het Algemeen Bestuur van het waterschap. De indiener van een zienswijze wordt, voordat het Algemeen Bestuur het voorstel behandelt, geïnformeerd over het reactievoorstel.

Het projectplan en de eventuele reactienota worden eerst behandeld in de commissievergadering van het Algemeen Bestuur van het waterschap. Daarbij is er voor belanghebbenden een mogelijkheid tot gebruik van spreekrecht. De eventuele reactienota en het projectplan worden vastgesteld in een vergadering van het Algemeen Bestuur van het waterschap. Ook daarbij is er voor belanghebbenden een mogelijkheid tot gebruik van spreekrecht. Het besluit van het Algemeen Bestuur wordt vervolgens gepubliceerd.

Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Nadien kan gedurende een periode van zes weken door degenen die een zienswijze hebben ingediend of diegenen die aan kunnen tonen redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest een zienswijze te hebben kunnen indienen, beroep worden ingesteld bij de rechtbank. In geval het plan gewijzigd wordt vastgesteld kunnen daarnaast ook anderen, van wie belangen door de wijzigingen worden beïnvloed, beroep in te stellen bij de rechtbank. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Beroep en hoger beroep schorten de inwerkingtreding van het projectplan niet op. Vooruitlopend op de uitspraak in (hoger) beroep kan belanghebbende wel een verzoek indienen bij de rechtbank of Raad van State tot (gedeeltelijke) opschorting van het plan.

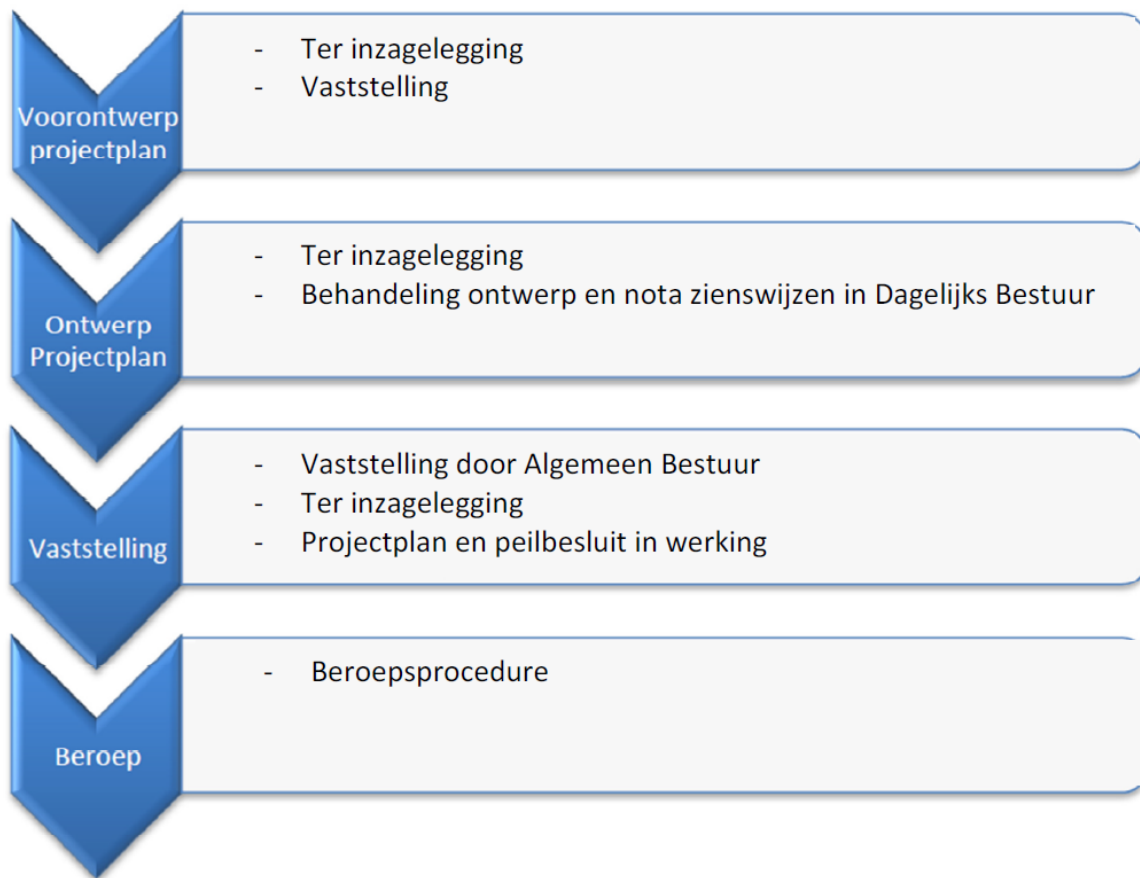
Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden reeds in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden worden verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd “verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening” indienen bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

Het onderstaande schema geeft te nemen de processtappen aan.

DEEL IV: Plantekeningen en bijlagen

In een aantal bijlagen is het plan verbeeld. In het Inrichtingsplan is de toelichting op onderzoeken en analyses opgenomen en de totstandkoming van het plan beschreven.